

Salašský zpravodaj

ZIMA 2015 | Vydává: obecní úřad Salaš | Pro občany obce zdarma

SLOVO STAROSTKY

Milí spoluobčané,

Pro mnohé nastal nejkrásnější měsíc v roce, hlavně děti netrpělivě odpočítávají každý den, než přijdou vánoce. Období adventu je spojeno nejen s přípravami, ale také se setkáváním a pozastavením se v tomto, pro některé hektickém období. Advent jsme zahájili společně s dětmi na OÚ první adventní neděli tvořením ván.dekorací. Týden na to, se členové místních hasičů postarali o Mikulášskou pochůzku po obci, která je určena také hlavně pro děti. KPS zase uspořádal mikulášský košt archivních vín pro dospělé a o ván.svatcích se můžeme těšit na štěpánský košt hub pořádaný místními mykology.

Mám radost, že i v naší malé vesničce je tolik možností, kde se můžeme společně setkat. A těším se na setkání přímo na Štědrý den, kdy si společně zazpíváme koledy a popřejeme příjemné svátky u stromečku před obecním úřadem.

Z pracovních záležitostí posledního čtvrtletí zmíním to, co se projednávalo na veřejných schůzích v září a v prosinci. Byly schváleny pronájmy obecních pozemků, nákup pozemku pod cestou na hřbitov a část pozemku na místním hřišti, naopak byly odprodány dva menší obecní pozemky. Dále se měnil rozpočet na rok 2015, kdy došlo k navýšení celkového rozpočtu o 1,200 tis. na straně příjmů i výdajů. Byly vydány dvě vyhlášky obce: Obecně závazná vyhláška 2/2015 o místním poplatku za odpady a Obecně závazná vyhláška 3/2015 o místních poplatcích (poplatek ze psů, z ubytovací kapacity, poplatek za užívání veřejného prostranství). V současnosti se aktivně připravuje přeshraniční projekt s obcí Mojš, který byl také schválen. Jedná se o využití budovy bývalé školy a její oprava na kulturně společenské zařízení, které bude sloužit všem. V podkroví vznikne zázemí pro Mykologický klub a Houbařské muzeum Chřibů, v přízemí bude zvětšen stávající sál, vznikne zde kuchyň, klubovna pro spolky, místnost pro lékaře, větší a vhodnější prostor pro místní knihovnu. To je ve stručnosti vše z událostí posledních měsíců. V tomto období zpravidla všichni bilancují, protože je zase rok za námi. Co se nám podařilo víc a co méně a jaký ten rok 2015 vlastně byl, se může každý zamyslet podle sebe. Pro mne to byl rok náročný, ale také velmi přínosný o mnoho nových zkušeností a poznatků.

A co si přát do budoucna? Všem přeji hlavně pevně zdraví, pohodu a stálý úsměv a přírodě přeju tuto zimu hodně sněhu!

Zájezd do termálů Velký Meder

V sobotu 19. 9. 2015 jsme na základě zájmu občanů uspořádali zájezd do termálů Velký Meder. Výletu se zúčastnilo 49 plaváčků. Ze Salaše jsme vyjeli o půl 7 a do Mederu přijeli před 10. hodinou. Počasí nám přálo, byl krásný slunný den, takže jsme si naplno využili i venkovní posezení.

Voda v nejteplejším bazénu měla teplotu 38°C a plnými doušky jsme si užívali i dalších vodních atrakcí. Můžeme říct, že se všem zájezd velmi líbil. Odjžděli jsme v 17 hod. a domů přijeli po 20. hodině. Cesta tam i zpět byla dlouhá 378 km.

Adventní tvoření pro děti

O první adventní neděli 29. listopadu se v zasedací místnosti obecního úřadu konalo tvořivé adventní odpoledne.

V příjemné, vlastně už vánoční atmosféře, při poslechu koled si děti mohly vyzkoušet různé rukodělné techniky či klasickou výrobu adventních dekorací. Návštěvníci měli možnost ozdobit si vánoční perníčky (to ocenily především nejmenší děti), vyrobit si papírovou krabičku na dárečky a vánočního sněhuláka a vytvořit originální vánoční přání. Děti ochutnaly také vánoční pečivo a plno jiných dobrot, které ještě podtrhly adventní náladu. Vrcholem celé akce bylo slavnostní rozsvícení vánočního stromu.

Bylo hezké si popovídat a načerpat inspiraci na vánoční výzdobu, či dokonce vánoční dárky, a odpočinout si od předvánočního shonu. Jsme rádi, že se z této krásné akce stává v naší obci tradice.

Celkově lze říct, že se tvořivé adventní odpoledne povedlo a my bychom chtěli poděkovat všem, kdo se na jeho realizaci podíleli, především salašským maminkám, bez kterých by tato obecní akce nebyla možná. Poděkování též patří manželům Svadbíkovým za krásný vánoční strom.

Vlasta Mikelová

Rozhledna patří k nejvyhledávanějším objektům regionu

Nedávný článek ve Slováckém deníku nám potvrdil, že o rozhlednu je stále velký zájem. Statistiky ukazují, že úspěšnější v rámci regionu je už jen hrad Buchlov, z čehož máme velkou radost.

Navíc k rozhledně přibyl „Rozhledník“ – informační cedule se směrovkami a kilometrovníkem k nejbližším rozhlednám v okolí. Na přípravě se podílel Jurkovičův svět – Minigalerie rozhleden v Luhačovicích, která určitě stojí za návštěvu (www.jurkovicuv-svet.cz).

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

- Přestože naše obec má necelých čtyři sta obyvatel, kulturní život je zde bohatý. Nejsilnější organizací jsou hasiči, Klub přátel salaše a mykologové, kteří se podílí svojí činností na dění v obci. Týká se to zejména účasti na různých setkáních nebo soutěžích v obci, tak i pořádání různých akcí v průběhu roku. Mimo tohoto žije obec dalšími, dnes již pravidelnými akcemi po dobu celého roku pořádaným obecním úřadem. Máme za sebou jednu čtvrtinu volebního období a pokračovali jsme ve všech **zažitých akcích**:

leden: setkání seniorů s ochutnávkou zabijačkových specialit

únor: obecní ples s bohatou tombolou

březen: plavání pro děti a mládež

květen: pout'ové setkání občanů

červenec: neckyáda

srpen: atletická soutěž pro děti a mládež

září: zájezd pro občany

listopad: adventní tvoření pro děti...

Jako „nové“ se nám podařily zařadit dvě akce:

červen: pěší výlet na hrad Buchlov

prosinec: setkání občanů u vánočního stromu.

Naší snahou je zapojit všechny obyvatele do společenského dění v obci, a proto jsme se rozhodli v příštím roce nahradit setkání seniorů a ples za zimní setkání občanů s ochutnávkou zabijačkových specialit spojenou se soutěží o nejlepší štrůdl. Bude se jednat o novou akci, která bude v sobotu dne 16. 1. 2016 ve venkovním areálu hospody Na mlýně. K dobré pohodě nám zahrají Lončáci z Modré. Nemáme v úmyslu zapomínat na naše seniory a tudíž chceme uskutečnit též novou akci s názvem „**kavárnička pro dříve narozené**“. Zastupitelé obce se setkají s touto věkovou skupinou v neděli dne 28. 2. 2016 v zasedací místnosti obecního úřadu.

- Ve dnech od 2. ledna 2016 do 13. ledna 2016 se v naší obci uskuteční **Tříkrálová sbírka**.

Výtěžek sbírky 2016 použije Oblastní charita na přímou pomoc lidem v nouzi v našem regionu, podporu pečovatelské služby pro seniory na Uherskohradištsku a opravu objektu denního centra sv. Ludmily, zajišťující služby pro osoby se zdravotním a mentálním postižením.

- **Upozornění na změnu výše poplatků:**

Poplatky za odpady nově 500,- Kč/občan/rok viz. nová vyhláška 2/2015

Splatnost poplatku jednorázově do 31. 5. 2015

Poplatek za psa nově 100,- Kč/pes/rok viz. nová vyhláška 3/2015

- Vážení občané, dovolujeme si oznámit, že máme zájem na tom, aby mohly v naší obci již v příštím kalendářním roce probíhat kurzy anglického jazyka pro začátečníky a mírně pokročilé. Výuka bude v zasedací místnosti obecního úřadu. Do kurzů se můžete přihlásit v termínu do 15. 1. 2016 na obecním úřadě, mailem: zpravodaj@salasuh.cz nebo telefonicky: 778 022 801. Cena kurzu bude stanovena dle počtu přihlášených a vyučovacími hodinami. Vyučovat bude lektor Filip Szabó, držitel certifikátu CAE- Certificate in Advanced English.

Doufáme, že Vás naše nabídka ohledně vzdělávání zaujala.

TURISTICKÉ CENTRUM VELEHRAD

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2015.

Turistické centrum ve Velehradě je v provozu již 2 roky. Měli jste možnost navštívit zajímavé výstavy, jarmarky, besedy, plesy.

Největší akcí TC v letošním roce byla dvoudenní **konference Venkov 2015**.

Konference se konala pod záštitou ministra zemědělství Mariana Jurečky a hejtmána Zlínského kraje Stanislava Mišáka, kteří se jednání osobně zúčastnili. Mezi hosty patřil i olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Konferencí se zúčastnilo na tři sta účastníků z České republiky a Slovenska. Akce je každoročně pořádána na podporu udržitelného a soběstačného venkova.

Milovníci umění mohou do konce prosince navštívit kolektivní výstavu **Marie Jesús Machek-Rivero**, která svou tvorbu prezentuje obrazy s náboženskou tematikou. Narodila se v Granadě, žije v Bratislavě. Tvorba se vyznačuje abstraktním pozadím s figurálními motivy. Na výstavě se tvorbou podílí dřevorezbař **Jozef Šíma** ze Žiliny. Ve druhé galerii TC Velehrad probíhá výstava obrazů **studentů Univerzity třetího věku UTB** a lektorky **Zuzany Bahulové**.

Co nám přinese rok 2016 v TC Velehrad? To bude pro všechny velkým překvapením. Jednotlivé akce budou upřesněny v průběhu příštího roku.

Veronika Daňková

Mykologické okénko

Máme tady závěr roku, adventní čas, přípravy na sváteční dny vrcholí, ale nedá mi to i v tomto období neohlédnout se trochu nazpátek, zhodnotit uplynulou sezónu v našich lesích. Situace nebyla vůbec příznivá, velmi suché a větrné počasí mělo neblahý vliv na houby jak všichni víme. Až koncem srpna a první týden v září došlo ke zlepšení, vyrazily první hříby, ale jenom na pár dnů, kdo si nenasbíral v tomto období měl smůlu.

Penízovka sametonohá

Hříbovitě houby mizely zato houbiček roztodivných tvarů a barev byl kolem vody plný les a v té době se na Salaši konal celorepublikový seminář mykologů odborníků i lajků.

Tři dny jsme chodili po lese a sbírali vzorky, kterých bylo více než tři sta exponátů.

V celé republice téměř nic nerostlo, ale tady byly lesy najednou plné drobných druhů hub, pro praktického houbaře sice nepoužitelných nicméně pro mykology hotový poklad. Našly se i hodně vzácné houby se kterými se mnozí účastníci semináře ještě nikdy nesečkali.

Nejvzácnější nález byl bezesporu korálovec ježatý, krásná velká bílá houba s bodlinami na povrchu. Kolem hříbu borového chodili v němém úžasu a když jsem je zavedla ke korálovcvi ježatému byli nadšeni. Tak tahle akce nám se štěstím vyšla stoprocentně.

Jenže v dalších dnech nás to vrtkavé štěstí pomalu začalo opouštět. Jak houby rychle vyskočily tak i rychle začaly mizet a před námi byla výstava, naše největší akce a les byl téměř vymetený. To byly nervy jestli se nám podaří něco nasbírat, ale podařilo se, 170 naschromážděných vzorků bylo v tuto dobu úctyhodně číslo, návštěvníci výstavy a bylo jich přibližně 1200 osob

byli překvapeni tímto množstvím, naši sběrači se vyznamenali za to jim děkují.

Je to v posledních letech snad už pravidlo, že když to nejvíce potřebujeme tak houby prostě nejsou.

V těchto předvýstavových nervy drásajících situacích si vždycky vzpomenu na první naši výstavu v roce 2007 jak to bylo jednoduché, zajít na chvíli do lesa, nasbírat plné koše a vystavit. O hříby se téměř zakopávalo a vybírala jsem si který půjde do koše a kterého tam nechám. Protože jich v tom roce bylo opravdu plno tak mě napadlo proč neudělat na Salaši ve vyhlášené houbařské lokalitě výstavu hub. Všechno jsem si domluvila a chystala se na akci, když se to dozvěděl Luba Šafraník zrazoval mě z tohoto záměru, nesouhlasil a viděl všechno skepticky. Byla jsem hluboce přesvědčena o zdaru této chystané akce, takže mě mohl přemlouvat jak chtěl. Až mě odhodlání a zapálení ho přimělo změnit názor. Ted' je rád, že tak učinil. V té době nikoho z nás ani

Korálovec ježatý

Černolupen krvavý

Hřib smrkový

nenapadlo, že se dostaneme až k devátému ročníku, ale je to tak. Příští rok bude náš jubilejní tak uvidíme čím nás les překvapí.

Tento rok nás čeká ještě jedna akce a tou je Štěpánský koš zavařených hub. Bude se konat v neděli 27. 12. 2015 ve spodní hospodě. Pokud se někomu z vás podařilo z letošní úrody něco zavařit tak to může přinést, vítězné vzorky budou ohodnoceny věcnými cenami.

Jště bych chtěla poděkovat Obecnímu úřadu za finanční příspěvky, které nám v loňském a letošním roce poskytli na lepší rozvoj našeho spolku.

A vám spoluobčanům bych chtěla popřát jménem svým i jménem Mykologického klubu klidné a šťastné sváteční dny a hodně zdraví a úspěchů v tom nadcházejícím roce.

*Alena Filípková
MK Salaš*

Okénko *do historie* Salaše

Přinášíme Vám malé poohlédnutí do historie Salaše, opis z kroniky. Za poskytnuté informace děkujeme Aleně Filípkové ml.

Stavba silnice

Roku 1887 byla ukončena stavba silnice od Velehradu po dvůr u Salaše. Již za Ant. Muchy starosty bylo jednáno o prodloužení silnice přes Salaš na konec vesnice. Konečně roku 1889 byla silnice vyměřena a na jaře r. 1890 začato se stavbou. Kamen byl brán z lomu Velehradského u dvora a Buchlovského za Salašem. Náklad na obec připadající byl 500 zl. r.č. splatný na 4 léta. Velkostatek Buchlov, který se stavěl proti stavbě silnice dal 2000 zl. r.č., ostatní vydání silniční výbor.

Kaple

Roku 1890 dne 18. prosince usadili se na Velehradě, místo světských kněží Jezuité. Starosta V. Zemánek přičiňoval se o to, aby na Salaši byla vystavěna kaple, v níž by několikrát za rok mohla být sloužena mše svatá. Kaple měla být postavena u kříže na rozcestí. Mnozí však nepřáli této myšlence. Svou nelibost projevíli tím, že při volbách r. 1894 stoupence stavby kaple nevolili. Zemánek se dostal stěží do výboru, starostou zvolen Ludv. Volčík hostinský čís. 21. první radní Václ. Jurčík č. 18, druhý radní Valent. Krátký čís. 2.

Založení hasičského sboru

Roku 1891 darovala pojišťovna „Slavie“ v Brně obci dvoukolovou

stříkačku. Zemský výbor poskytl podporu 150 zl. r.č. Proto byl přičiněním starosty Václ. Zemánka a spr. školy Al. Cetkovského založen hasičský sbor. Předsedou byl Václ. Zemánek, jednatel Al. Cetkovský, velitel Baltazar Přerovský hostinský. Stříkačka pak opravena na čtyřkolku. Po třech letech byli provedeny nové volby. Za předsedu zvolen Fr. Zapletal za velitele Jan Pravdík obuvník, jednatele zastával spr. školy.

Prodej mlýna

Roku 1894 koupil zdejší mlýn čís. 20 stavitel z Uher. Hradiště Josef Schaniak a r. 1895 vystavěl pro milovníky horské krajiny nad mlýnem krásnou vilu o dvou poschodích.

Průtrž mračen

Píše se rok 1896. Dne 5. srpna 1896 ve středu odpoledne prudká průtrž mračen proměnila v krátké době údolí k Velehradu v dravou říčku, která odnášela všechno co uchvátila. Smutný byl pohled na údolí když voda opadla. Louky zanešeny kamením a pískem, s polí úroda i s dobrou půdou odnešena, velké jámy přes 1 m vymlety, cesty zničeny. Na silnici zničeny a odneseny mosty a to u čís. 44 Jana Krátkého a č. 45 Václ. Zemánka. Hráze rybníka u mlýna se protrhly, mnoho kaprů bylo odplaveno. Celková škoda odhadnuta na 4000 zl. Smutný byl r. 1896 pro Salaš!

Světová válka

Dne 26. července 1914 zůstane zapsán na věčné časy v dějinách všech národů říše rakousko uherské. Dusným ovzduším Evropy věštícím bouří, projel první blesk ve formě rak. uherského ultimatu Srbsku. Válečný požár byl zažehnut. Není úkolem této kroniky vypisovati vznik a příčiny světové války, pokusíme se vylíčiti poměry v nichž žil čestný člověk za války. Mobilizační vyhlášky svolávali záložníky do 42 let, mobilizace koní a povozů hned následovali. Všechna mimořádná opatření vešla v platnost, zejména přísná cenzura tisku. Lidé nevěděli co přijde, všude byla nejistota, rozechvění, první zprávy z bojiště Ruského a Srbského ohromovaly. Úroda v roce 1914 byla malá a protože hranice byly uzavřeny, životní potřeby podražili. Protože i v roce 1915 nebyla sklizeň lepší, vešla v platnost nařízení v zásobování obyvatelstva. Stát zabavil veškeré plodiny s přísnými předpisy a nařizoval spotřebu. Spotřeba rolníková byla odměřena a to pro dospělého osobu denně 300 gr., pro děti 240 gr. mlýnských výrobků (mouky, krupice, krup) pro 1 koně 1 kg ovsa denně. V obci rozdělovala mouku buď zásobovací komise nebo místní obchodník, Vyměřená dávka činila pro 1 osobu na týden 1,4 kg. Mouka byla vydávána na lístky zvané „chlebenky“. Bez ní nikde ničeho nedostal. Na Salaši začala se chlebenkami 1. ledna 1916, jinde zvláště ve městech mnohem dříve. Lístky byli vydávány na týden, později na 14 dní.

Smrk ztepilý

Smrk ztepilý (*Picea abies*) - strom, který dorůstá do výšky až 50 m, kvete v dubnu až červnu a patří do čeledi borovicovitých vám představovat nemusím.

Ale víte že smrk je nejen symbolem vánoc a májek, ale dříve byl i „ochráncem“ před zlými duchy, čarodějnicemi a prostředkem k očištění od negativní energie?

Že smrk je jedním z nejdůležitějších surovin dřevařského a nábytkářského průmyslu víme všichni. Ovšem méně je známo využití v lidovém léčitelství tohoto u nás hojně rostoucího stromu.

Například uhlí ze smrkového dřeva pohlcuje jedy ve střevech a má dezinfekční účinky.

Smrková pryskyřice, jejíž účinnou složkou je především terpentýnová silice, se v mnoha úpravách dřeva používala k léčbě jak vnějších, tak vnitřních potíží. Připravovali se z ní například masti a koupele pro zlepšení prokrvení kloubů a celých končetin. Taková terapie se doporučovala hlavně lidem trpícím na revma, bolestmi kloubů a zad (při tzv. houseru, ischiasu). I dnes můžeme najít přípravky s výtažkem této silice v kloubních mastech apod.

Mladé smrkové výhonky obsahují mimo jiné i velké množství vitamínu C, jenž odvádí z těla toxiny a posilují imunitu. Z mladých výhonků i z jehličí a se vaří čaj, který měl využití hlavně pro léčbu respiračních onemocnění, protože zlepšuje odkašlávání, ředí a uvolňuje usazený sekret v dýchacích cestách, a to i v nosních dutinách. Při respiračních onemocněních lze použít smrkovou pryskyřici, větve a výhonky také k inhalacím. (Jen se musí

dát pozor na vnitřní předávkování siličným olejem ze smrkového jehličí - může totiž vyvolat alergickou reakci, bolesti hlavy, zvracení a dokonce závažné poškození centrální nervové soustavy!) Nejen jehličí i šišky se používaly k léčení vnitřních nemocí, hlavně v případě nachlazení, kašle, bronchitidy a rýmy.

ČAJ ZE SMRKOVÝCH JEHLIČEK:

Zalijeme 10g sušených jehliček 200ml studené vody a necháme asi 12 hodin stát. Přivedeme k varu a 10 minut zakryté vyluhujeme. Pijí se 2 šálky denně, čaj je možné osladit medem. Po týdnu léčby týden vynecháme. Čaj pomáhá při kataru dýchacích cest, chrapotu, kašli, zánětu dásní, revmatismu a nervozitě, lze ho použít i jako močopudný prostředek.

ODVAR PRO INHALACI:

Necháme vzkypět 2 až 3 polévkové lžíce sušených větvíček v 1l vody a ihned stáhneme z plotny, abychom neznehodnotili siličným olej. Inhalujeme několikrát denně vždy 10 až 15 minut. Odvar pomáhá při astmatu, bronchitidě, onemocnění plic a kataru vedlejších dutin

SMRKOVÝ OLEJ:

4 hrnky olivového oleje zahřát na teplotu zhruba 50°C a nalít do sklenice, přidat 2 hrnky čistých a suchých smrkov-

vých výhonků, uzavřít víčkem a dát do lednice na 2 týdny. Vznikne olej, co voní jako kořeněná bylinková zálivka, kterou lze použít do salátů, na chleba, na výrobu domácí majonézy a podobně.

SIRUP NA KAŠEL:

Čerstvě natrhané umyté mladé smrkové výhonky vkládáme do sklenice a prosypáváme cukrem. Plnou sklenici ponecháme na slunci - třeba na parapetě - dokud se cukr zcela nerozpustí. Přecedíme a uchováme v chladu. Po lžičkách užíváme při kašli či na posílení imunity. Ale ne dlouhodobě!

MED ZE SMRKOVÝCH VÝHONKŮ:

Velkou sklenici (např. 2l zavařovací sklenici) naplníme mladými, čerstvě natrhanými smrkovými výhonky a po okraj zalijeme vodou. Sklenici umístíme na slunné místo (např. za okno), a takto necháme výhonky luhovat po dobu 4 dní. Vodu pak slijeme do hrnce, můžeme přidat listy jahodníku a na mírném ohni vaříme 20 minut, přecedíme a smícháme s cukrem v poměru 1:1, znovu uvedeme do varu a postupně odpařujeme vodu až do požadovaného zhoustnutí. Med ještě za horka naplníme do uzavíratelných sklenic, kde nám vydrží i dlouhé měsíce.

(Dle nových nařízení EU č.1924/2006 nelze u bylinek uvádět žádná výživová a zdravotní tvrzení, která neschválila Rada EU. Veškeré informace zde uváděné pocházejí z tradičních lidových zdrojů (herbáře, bylináře, knihy o bylinkách, rady léčitelů apod.). Pro přesné používání léčivých bylinek na Vaše konkrétní potíže se poradte se svým lékařem!)

Nebezpečí vzniku požáru v období Vánoc a Silvestra

S příchodem vánočního období přeje každoročně své rodině a přátelům radostné Vánoce a šťastný nový rok. Aby taková přání dosáhla svého naplnění, neměli bychom zapomínat na dodržování bezpečnostních pravidel z oblasti požární ochrany.

Častou příčinou výjezdů hasičů v době adventu a Vánoc bývají požáry, při nichž jsou iniciačním zdrojem svíčky, a to nejčastěji na adventních věncích. Hořící svíčky by neměly zůstat nikdy bez dozoru a rovněž ne na místech dosažitelných malými dětmi. Opouštíme-li místnost, musíme je zhasnout. Zapálenou svíčku či výrobek obsahující svíčky nelze položit kamkoliv a na cokoliv. Svíčka by měla být umístěna na stabilní, nehořlavé podložce bránící přímému kontaktu s podkladem (např. ubrusem, chvojím a adventního věnce apod.). Je třeba si dát pozor také na vznik průvanu v místnosti.

Ten může rozkmitat i malý plamen a zapálit např. okolní ozdoby, záclony, závěsy nebo svíčku převrhnout a zapálit další vybavení domácnosti. Výrobky se svíčkami je třeba umístit v dostatečně vzdálenosti od hořlavých materiálů, jako jsou plasty, textilie či papír. Ještě ve vzdálenosti 8–10 cm od plamene svíčky teplota přesahuje 200 °C. Ta stačí k zapálení uvedených materiálů či dalších předmětů nacházejících se v blízkosti hořící svíčky.

V návodu na použití adventního věnce musí být vždy uvedeno, zda je možné svíčky zapálit nebo jde pouze o věnec dekorativní. V takovém případě

na něm svíčky zapalovat nesmíme. Stejná bezpečnostní pravidla platí také pro svíčky na vánočním stromku. S rozšířením elektrických ozdobných žárovek požárů vánočních stromků v posledních letech výrazně ubylo. Rizikem v tomto případě zůstává vznik zkratu a následný požár. Elektrické svíčky bychom proto měli kupovat mimo tržiště, s českým návodem a s příslušnými certifikáty.

Vánoce jsou také obdobím zvýšené přípravy pečených a vařených pokr-

S příchodem Nového roku a zejména během silvestrovské noci se každoročně zvyšuje riziko vzniku požáru nebo vážného zranění v souvislosti s odpalováním zábavní pyrotechniky. Tu bychom měli nakupovat pouze v ověřených prodejnách nebo e-shopech, kde prodejce uvádí veškeré právními předpisy vyžadované informace. Měli bychom mít jistotu, že zboží prošlo bezpečnostními zkouškami. Výrobky musí být v neporušeném obalu, označeny třídou nebezpečnosti a opatřeny českým návodem. Ten je třeba si před

odpalem pozorně přečíst! Pyrotechnika III. a IV. třídy patří do rukou profesionálů, není prodejna bez příslušného povolení. Pyrotechnické výrobky neodpalujeme nikdy v uzavřených prostorách. Zákaz se vztahuje také na odpalování v blízkosti kostelů, nemocnic, dětských zařízení, domovů pro seniory, škol, zdravotven a na sportovních akcích. Zábavní pyrotechniku

mů. Plamen plynového sporáku nenecháme nikdy bez dozoru. Mějme na paměti, že hořící olej na pánvi a jiné hořlavé kapaliny nesmíme hasit vodou, abychom se nepopálili nebo nepopáрили. Vodní kapka, která se ponoří do vroucího tuku, zvětší rázem objem svých par až 1700krát, tzn. exploduje a rozstříkne hořící tuk z pánve do celého prostoru. Pokud se tedy na pánvi vznítí olej či potraviny, musíme zamezit přístupu vzduchu k ohni tím, že zakryjeme pánev např. pokličkou nebo vyždímaným mokřým hadrem nebo utěrkou a oheň udusíme. Ideálním pomocníkem je univerzální hasicí sprej uložený na dosah od sporáku.

bychom v žádném případě neměli odpalovat v podnapilém stavu. Alkohol značně narušuje naši rovnováhu a koordinaci, a mohli bychom tak ohrozit nejenom sebe, ale i druhé.

Ani v novém roce, do kterého vám přeje mnoho zdraví a hezkých dnů, nezapomeňte, že štěstí přeje připraveným.

Krásné prožití svátků vánočních
a šťastný nový rok přeje

Igor Procházka
Člen OORP

KOLEM NA KOLECH

Během letošního roku se někteří členové SDH Salaš začali více věnovat cyklistice a někteří cyklisté ze Salaše se stali členy sboru. To bylo příčinou, že se zformoval další sportovní tým, který reprezentuje obec Salaš. Některým členům tohoto provizorního teamu se podařilo zajet celkem dost závodů v okolí Chřibů a hostýnských kopců. V našich typicky modrých dresech nás reprezentovali Ondřej Habáň, Robert Toček, Michal Janováč a Jiří Janováč.

V této sezóně objeli tito cyklisté okolo deseti závodů kategorie XC (horská kola). Sezónu nastíním jen rychlou rekapitulací výsledků několika závodů.

První závod sezóny se jel i v obci Salaš, Chřibská 50-ka. Z celkového počtu 328

závodníků se nejlépe z týmu umístil Ondřej Habáň, 67. místo a čas 2 hodiny a 3 minuty, dále Robert Toček, 2:09 a Jiří Janováč 3:04 na 265. místě.

Rohálovská 50-ka neskončila dobře pro Michala Janováče, který závod nedojel a z 44. kilometru byl dopraven do cíle záchrannou službou. Ondra Habáň skončil na 97. místě a Robert Toček na místě 164. z celkového počtu 676-ti závodníků. Následující závod byl nejtěžším a nejdelším závodem sezóny. Závod ze seriálu Kolo pro život – bikemaraton Drásal (115 km). Celkový počet 652 závodníků. Umístění: Ondra 113., Robert 100., Jirka Janováč závod nedokončil kvůli selhání organismu na 104. kilometru.

Karpatský pedál jel jen Ondra a skončil 41., čas 2:29 z 427-ti závodníků, Hostýnská 50-ka, Ondra 60.místo ze 427 závodníků, Rusavská 50-ka, Ondra 93.místo ze 792 závodníků.

Posledním závodem sezóny byl Cyklomaraton – Okolo Zlína. Tohoto závodu se konečně zúčastnil celý tým. V suchém terénu nejlépe dojel Ondra na 58.místě s časem 2:17, další byl Robert na 82.místě a ztrátou 5-ti minut na Ondru, Jiří Janováč na 169.místě a čas 2:53 a o tři minuty za ním dojel Michal Janováč na 178.místě. V kategorii děti reprezentoval obec Salaš i Vojta Toček, který dojel na 13.místě ve své kategorii.

Za vyzdvížení stojí celkový výkon Ondry, který se díky účasti na více závo-

dech umístil na celkovém 17.místě v seriálu čtyř závodů (Rohálovská 50-ka, Rusavská 50-ka, Bikemaraton Drásal, Hostýnská 50-ka) Král Hostýnků z celkového počtu 1737 přihlášených závodníků.

Z zmínku také stojí, Ondrova účast na testovací akci horských kol v Alpském středisku Leogang, kde v našem dresu obstojně reprezentoval tým i obec v testovacích etapách společně s českým reprezentantem Jaroslavem Kulhavým.

V nejbližší době je v plánu založení vlastního cyklistického oddílu na Salaši a taky je tu možnost uspořádání prvního ročníku Salašské cross country.

Jiří Janováč ml.

Zpráva o činnosti SDH Salaš – podzim, zima 2015

Podzimní období je pro SDH Salaš obdobím, kdy už se sportovní nářadí chystá na zimu a ukládá se do tepla hasičské zbrojnice, soutěžní družstva odpočívají v tzv. reprezentační přestávce a plánuje se zimní příprava.

Zároveň s tím se však zvyšuje činnost jednotky sboru. Stále probíhají práce na dovybavení hasičské zbrojnice, v říjnu jsme již druhý sběr kovošrotu v obci v tomto roce a hlavně jsme významně přispěli svou pomocí při dvou výjezdech jednotky sboru.

Při první výjezdové události nám byl vyhlášen poplach asi ve čtvrt na jednu v noci z 1. na 2. října, kdy jsme byli povoláni na dohlídání a dohašování požáru lesního porostu u chaty Hubertky.

Druhý výjezd byl 1. 11. v podvečerních hodinách. Jednalo se o pátrání po ztracených osobách v lokalitě mezi Bunčem a Brdem. Pátrání trvalo asi půl hodiny než se osoby zdárně našly poblíž Roština.

SDH Salaš v tomto období uskutečnilo i jednu z tradičních kulturních záležitostí, což byla Mikulášská obchůzka, při které bylo zjištěno, že v naší obci zřejmě nejsou žádné zlobivé děti, protože se letos opět čerti potázali do pekla s prázdnou. V následujících měsících je v plánu činnosti SDH příprava výroční valné hro-

mady, fašanková obchůzka a hasičský ples.

Na závěr bych chtěl jménem sboru dobrovolných hasičů popřát všem krásné prožití vánočních svátků a do Nového roku jen to dobré a hlavně přežít Silvestra bez požáru.

Jiří Janovác ml.

Z činnosti mladých hasičů při SDH Salaš

Vážení spoluobčané,

mám milou povinnost Vás seznámit s činností mladých hasičů za uplynulé čtvrtletí roku 2015.

Na začátku poslední etapy tohoto roku se mladí hasiči opět sešli po prázdninové přestávce v plné síle. Činnost zahájili „Pochodem Slováckým krajem“, který pořádá okresní odborná rada prevence při OSH Uherské Hradiště, tento pochod byl situován do lokality Kunovského lesa a okolí. Zahájení proběhlo před továrnou Let Kunovice a následovala prohlídka, děti byly velmi nadšené nejen z prohlídky, ale také túry, která následovala. Vše bylo zakončeno společným opékáním špekáčků v prostorách lesního parku. Následovala intenzivní příprava na branný závod, nebo jak se v hasičském jazyce říká „závod požárnícké všestrannosti“. Tréninky probíhaly buď v teple zbrojnice, nebo venku, kdy děti spolu s vedoucími běhaly po lese a plnily zadané úkoly. Tato intenzivní příprava vedla k určitému výdaji energie a maminky nestíhaly péct buchty pro děti. Za zmínku stojí jedno nedělní soustředění, kdy celé odpoledne děti poctivě trénovaly, maminka Jana Špičáková připravila občerstvení, kdy v průběhu tohoto trénin-

ku padly 4 plechy buchty a várnice čaje. Kalendář se nám přehoupl na to osudné datum a to 10. 10. a ve Věskách byla hlídka mladších žáků SDH Salaš připravena ke startu na 2,5 km trasu a plnění úkolů na 6 stanovištích. Po 24 minutách a 2 sekundách dorazila hlídka do cíle s několika trestnými body. Odměnou byl dobrý pocit z krásného výsledku, pochvala od vedoucího, teplý guláš a následný úprk k domovům. Aktuálně nás čeká příprava na plnění zkoušek odbornosti mladých hasičů, které proběhnou na konci února

ve zbrojnici dobrovolných hasičů ve Starém Městě a znovu rozběh velké ceny OSH Uherské Hradiště. Závěrem bych rád poděkoval vedoucím za trpělivost a volný čas, maminkám za hlídání dětí, přípravu občerstvení, obci Salaš a všem sponzorům za finanční podporu. Mladí hasiči přejí občanům krásné a klidné prožití Vánočních svátků, bohatého Ježíška. Do nového roku od všeho potřebného trochu, hodně správných kroků a jiskru v oku. **PF 2016!**

Ing. Lukáš Snopek

Vánoční pozdrav z Velehradu

Drazí přátelé,

začátkem prosince jsme vstoupili do nového liturgického období. V těchto dnech prožíváme v našich kostelích adventní čas. Advent znamená z latinského slova – *adventus* – příchod. Advent je časem očekávání příchodu Spasitele, časem duchovní přípravy k Vánocům.

Ale v jakém to světě dnes žijeme? Obchodářky na nás už od podzimu křičí neustálým vyhráváním koledí, že vánoční svátky jsou již přede dveřmi. Tak honem nakupujte a nejraději tady u nás! Tomuto dobře promyšlenému tlaku je těžké se ubránit a nepropadnout mu. Obchodní řetězce a masmédiá tak dělají Vánocům medvědí službu. Odvádějí od toho podstatného, od duchovního prožití svátků. Začátkem prosince už skoro všichni máme toho plně zuby a tak nám z předvánoční doby dělají čas plný hektiky a vnitřního napětí. Ostatně, je to na nás vidět. Hodně se už o tom mluvilo a psalo a asi zbytečně. Co je ale horší, je to, že mnozí zapomněli a snad ani vůbec netuší, že Vánoce jsou ještě o něčem jiném než o nakupování dárků a také možná pračky, která je ve výhodné slevě. Vánoce jako symbol svátků radosti a pokoje, to se také pomalu vytrácí.

A tak dnes stále víc lidí vánoční svátky úplně ignoruje, prostě o nich nechce slyšet. Nebo alespoň je nějak protrpí, jako nějaké nechtěné zlo. Je to velká škoda. Snad jakási protireakce. Jdou raději někam do hor nebo daleko k moři, nejlépe tam, kde domácí svátky Vánoc vůbec neznají. Proč je tomu tak? Proč ten útek? Také snad proto, že mnozí už vůbec nic nevědí o smyslu těchto nádherných svátků.

Babička se ještě nějak snažila o ten duchovní život vnoučat a taky je dala tajně pokřtít, ale ten zeť... Nemohl snést, když šla do kostela a děti chtěly jít s ní... Maminka, když šla z práce, stála ve frontách a nakupovala, doma uklízela, vařila a unavená nervózně pobíhala, aby to všechno stihla na čas a aby děti i s tatínkem si konečně mohli od televize přesednout k „štedrovečernímu stolu“. Babička se už také vrátila z pobožnosti, usedla také ke stolu a potichu se pomodlila a poděkovala za to, že je mír a pokoj a celá rodina opět i v tomto roce sedí u štědrého stolu. Maminka se také skrytě přežehkala, ale tak, aby to tatínek a děti neviděli, protože to by mohlo vyvolat pod stromečkem hádku o tom, kdo tady kazí děti, které jednou budou chtít studovat a on, tatínek, by mohl mít zas v práci problémy. Měl dobrý kádrový profil a chystal se v práci k převzetí důležitého a zodpovědného postavení, kterým ho zanedlouho strana pověří. Ale i tak se rodiče po večeři kvůli nějaké hlouposti pohádali a bylo po štědrovečerní idylce. Časem babička odešla k Pánu, maminka se stala babičkou, tatínek mrzutým dědkem a děti již mají dnes své děti a snad jednou se také dočkají vnoučat. Ale dětem se do toho ještě nechce, chtějí si užívat svobody a také cestovat po světě a nabírat ten správný rozhled a zkušenosti. Na založení rodiny mají ještě spoustu času, vždyť se ve třiceti cítí ještě moc mladí a málo zodpovědní. Je to přece veliký závazek, ještě se mi do rodinného života nechce, snad později.

A Vánoce? Vlastně už ani staří rodiče a ani vnoučata nevědí, proč ty svátky vlastně tady jsou. Alespoň to volno, ty hromady dárků a dobroty pod stromečkem? To je dobré, to jistě chceme. Ale nic víc! Také proč!? Proč někomu říkat vinšovačky a zpívat koledy, které mi nic neříkají. To je staromódní a zpívat je třeba se dlouho učit, a na něco hrát, to už vůbec ne. Najdu si něco zajímavějšího na internetu a mám to hned.

A tak se z mnoha lidí a rodin postupně vytratil smysl Vánoc. Děti vyrostly a už ten štědrovečerní teátr a shon ani nepotřebují, ani nemusí. Protože se jejich smysl vytratil. Zapomněli jsme, že pravým smyslem Vánoc je připomenutí si a prožití narození malého Ježíše, našeho Spasitele v Betlémě, který přišel na svět. Že kvůli nám se stal člověkem a narodil se z Panny Marie a skrze její ruce se dává také do našich rukou. Z tohoto poznání se pak rodí naše skutečná radost z Vánoc, protože jejím zdrojem je radost nadpřirozená, vycházející ze slávy na nebesích.

Přeji vám všem, kteří čtete tyto řádky, abyste si i přes shon ve kterém žijeme, našli o Vánocích chvilku času, zastavili se, třeba i v kapličky, a nechali se ozářit slávou, která vyzařuje z malého bezbranného děťátka jménem Ježíš v betlémských jeslích a nechat se od Něho obohatit poznáváním pravé vánoční radosti.

Šťastné a veselé Vánoce a mnoho štěstí v novém roce Vám přeje otec Ladislav z Velehradu.

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Salaš
Čt 24.12.	7:30 24:00	---
Pá 25.12.	7:30 10:00 15:00	8:30
So 26.12.	7:30 10:00	8:30
Ne 27.12.	7:30 10:00 15:00	8:30
Po 28.12.	6:30	---
Út 29.12.	18:00	---
St 30.12.	6:30	---
Čt 31.12.	17:00 23:15	---
Pá 1.1.2016	7:30 10:00 15:00	8:30
So 2.1.	9:00 18:00	---
Ne 3.1.	7:30 10:00 15:00	8:30
Po 4.1.	6:30	---
Út 5.1.	18:00	---
St 6.1.	6:30 18:00	16:30

Ve čtvrtek 24. 12. ve 24:00 zazní v bazilice během mše svaté Česká mše vánoční skladatele Jakuba Jana Ryby. Tato oblíbená skladba bude reprízována i při mši svaté, která se bude konat na Boží hod vánoční v 10:00 dopoledne.

V sobotu 26. 12. od 16:30 proběhne tradiční štěpánský koncert s Hradišťanem, Slováckým komorním orchestrem a pěveckými sbory gymnázia Velehrad.

V neděli 3. 1. od 16:30 v bazilice vystoupí cimbálová muzika Cifra.

Staré foto ze Salaše

Bližící se vánoční svátky by měly být ve znamení klidu a pohody, každý si je užívá po svém, ale určitě se všichni shodneme, že k Vánocům patří zima a sníh. Počasí venku tomu zatím moc neodpovídá, a proto jsme se rozhodli navodit tu zimní atmosféru alespoň na obrázku. Fotografie jsou sice staršího data, ale věříme, že Vás v rámci předvánočního shonu potěší, jak to vypadalo na Salaši a hlavně když byl sníh.

Společenská rubrika

PŘISTĚHOVALI SE:

Danuta Knápková, 30. 10. 2015 Salaš 159

NAROZENÍ:

Maxmilián Kromka, 24. 11. 2015 Salaš 142. Gratulujeme!

JUBILANTI:

Marie Háblová, 80 let (leden)

SŇATEK:

Renata Zelená + Zdeněk Skrášek, 27. 11. 2015

INFORMACE Z EVIDENCE OBYVATEL:

počet obyvatel ke dni 30. 11. 2015	389
Dospělí	328
Muži	169
Ženy	159
Děti do 15 let	53
Děti 15–18 let	8

Vzpomínka

*Navždy se zavřela kniha Tvého života,
zůstaly nám jenom krásné vzpomínky*

Dne 17. ledna uplynou 2 roky, co nás opustil pan Karel Hrdina. Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte s námi. Děkuje rodina.

Zveme Vás na nejbližší místní akce:

Akce OÚ

16. 1. 2016 Zimní setkání spoluobčanů s ochutnávkou
zabijačkových specialit

28. 2. 2016 Kavárnička pro dříve narozené

Akce MK Salaš

27. 12. 2015 Štěpánský košť, 14.00 hod. v dolní hospodě

Akce SDH

Leden Výroční valná hromada

6. 2. 2016 Fašanková obchůzka

13. 2. 2016 Hasičský ples

Akce KPS

15. 1. 2016 Degustace slivovice I. kolo

22. 1. 2016 Degustace slivovice II. kolo

6. 2. 2016 Košť slivovice

12. 3. 2016 Turnaj v pinci - chlapi sobě

Pouze pár dnů

Lenka Rezková

*Chlad vešel do krajiny
Krok rychlý,
záhy líný*

*V mlze i vody zpychly
a saze
nasytily vzduch*

*Odpočívá i ten pstruh
pod kameny, kde vrba jiva
vypráví o jaru*

*A my?
Už ne po staru
schouleni u kamen*

*V neustálém rytmu
nestihání
rychle jdem a jdem*

*Nezachytnu
pohled ani,
natož hodit řeč při odpočinku!*

*Každoroční keř
tvoří linku
průchodnosti cest*

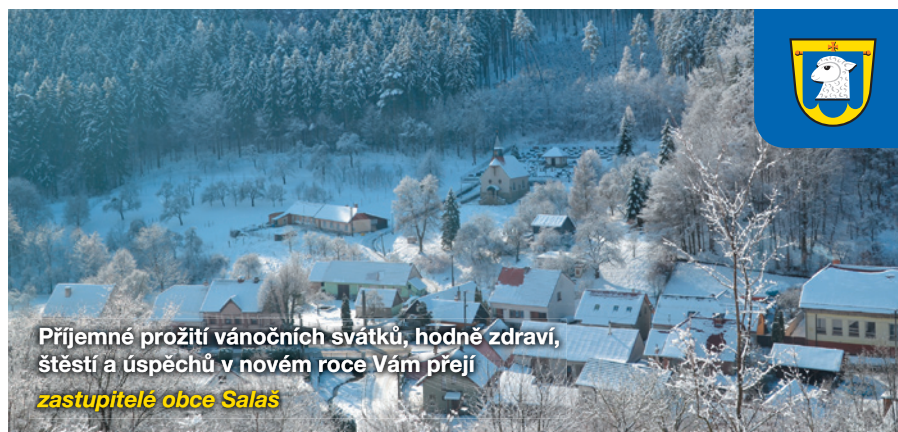
*Vánoční dostih,
kdy šest těst čeká na míse,
zatímco děti zlobí se navzájem*

*Vzápětí zjištěstění,
že podnámem zas není
na účtě*

*Zatímco táta v klidu čte!
Noviny
Ústa rozesmátá - jaký prach na skříní?*

*Pár dnů pouze
a poslední těsto dokyše
Vánoce jsou tady!*

*Štěstí pak tiše
vklouzne do zahrady
lidských duší ...*

Příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví,
šťěstí a úspěchů v novém roce Vám přeji
zastupitelé obce Salaš

Vydává obec Salaš, počet ks 150, vychází 4x ročně zdarma. Uzávěrka tohoto čísla proběhla dne 17. 12. 2015.
Uzávěrka pro příspěvky do dalšího vydání zpravodaje: 4. 3. 2016.
e-mail: zpravodaj@salasuh.cz